

BISERICA ȘI ȘCOALA

REVISTĂ BISERICĂȘCĂ - CULTURALĂ

ORGANUL OFICIAL AL EPARHIEI ORTODOXE ROMÂNE A ARADULUI

Nr. 32/1936 Mitr.

NICOLAE,

din îndurarea lui Dumnezeu Arhiepiscop al Arhiepiscopiei ort. rom. de Alba-Iulia și Sibiu și Mitropolit al Românilor ortodocși din Ardeal, Bănat, Crișana și Maramurăș.

Onoratelor corporațiuni, autorități și foruri bisericești, Iubitului cler și popor din Eparhia de Dumnezeu păzită a Aradului: Har și milă dela Dumnezeu Tatăl și dela Domnul nostru Iisus Hristos.

În urma trecerii la cele veșnice a Prea Sfinției Sale Episcopul *Dr. Grigorie Comșa*, Eparhia de Dumnezeu păzită a Aradului rămânând fără arhipăstor, Colegiul electoral, convocat potrivit Art. 12 din Legea pentru organizarea Bisericii ort. române, în ziua de 10 Decembrie 1935 sub conducerea Noastră a ales de episcop al acestei eparhii pe Prea Sfinția Sa Arhiepiscopul *Dr. Andrei Măgeru*.

Sfântul Sinod al Bisericii noastre, întrunit la 12 Decembrie 1935 și examinând canonicăște această alegere a aflat pe alesul arhiepiscopului vrednic de a fi înaintat la scaunul de episcop al Eparhiei Aradului.

M. Sa Regele Carol II, cu înaltul Decret Regal Nr. 2839 din 16 Decembrie 1935, a întărit această alegere.

Aducând mulțumită lui Dumnezeu pentru toate acestea, prin această circulară a Noastră vestim onoratele corporațiuni, autorități și foruri bisericești, precum și pe Iubitul cler și popor din Eparhia de Dumnezeu păzită a Aradului, despre îndeplinirea scaunului episcopesc al acestei Eparhii prin alegerea și întărirea Prea Sf. Sale *Dr. Andrei Măgeru* de episcop al Vostru, fiind Noi convinși, că veți primi cu bucurie și mulțumire pe noul Vostru episcop, care în puterea darului arhieresc și conform mărturisirii sale solemne, are să păstorească eparhia de Dumnezeu păzită a Aradului după instituțiunile canonice și statutare ale Bisericii noastre, lucrând mijlocit și nemijlocit pentru religiozitatea și luminarea preoșimei și a poporului din Eparhia sa.

În fine îndrumăm Cucernica preoșime și pe toți credincioșii sfintei noastre biserici din Eparhia Aradului ca în sfintele rugăciuni să pomenească de acum înainte pe noul Episcop, pe *Prea Sfințitul Andrei*, și în toate chestiunile cari aparțin jurisdicțiunii episcopesci, când se cere vre-un sfat, îndreptare, judecată sau deslegare, către acelaș legiuit Episcop al lor să se întoarcă.

După care Vă împărtășim tuturor arhierescă Noastră binecuvântare.

Dat, în reședința Noastră arhiepiscopescă-mitropolitană din Sibiu, la Duminică lui Zahel, 26 Ianuarie, din anul Domnului 1936.

(ss) *NICOLAE*,
arhiepiscop și mitropolit.

Cuvântarea

P. S. Sale Episcopului Dr. Andrei Magier, rostită în catedrala din Arad, în ziua de 2 Februarie 1936, la instalarea Sa pe tronul episcopesc al Aradului.

„Aceasta este viața cea veșnică, să Te cunoască pre Tine, singurul, adevăratul Dumnezeu, și pe Iisus Hristos pe care l-ai trimis”. (Ioan 17 v. 3).

O cumplită tragedie se petrece în sufletul omului lipsit de mângăerile religiei lui Hristos. Ca o frunză aruncată pe valuri, el se vede înconjurat și pândit de mii de primejdii. Nici busolă, nici liman nu-i mângăie desnădejdea.

În starea aceasta ispititorul, care dela început pândește călcâiul omului „ca un leu răcnind umblă căutând pe cine să înghită” (I. Petru 5 v. 8), căci „el dela început a fost omorător de oameni, și cu adevărul nu stă la olaltă, pentru că nu este adevăr într'ânsul” (Ioan 8 v. 44).

Vechea ispită de a mânca din pomul vieții, care a dus la pierzare pe protopărinți, sună astăzi așa: „Gustați în pripă viața și fiți liberi”. Aceste două mirajuri: „viața” și „libertatea” constituie lațul în care odată prins se zbate omul care singur încearcă să-și construiască raiul. Dezamăgirea vine însă mai curând decât s'ar crede, căci ea se ține de păcat ca umbra de om.

Rămas singur stăpân în raiul construit de dânsul, bietul om simte că a pierdut cheia raiului. „Viața” și „libertatea” gustată de el, de parte de a-l duce la fericire, e ghimpele ce-l înțeapă, e întrebarea chinuitoare la care nu află răspuns mulțumitor, e moneda falsă pe care n'o poate schimba.

„Începutul trufiei omului este a părăsi pre Dumnezeu și a-și întoarce inima sa dela cel ce l-a făcut pre el”. (Înțel. lui Is. Sir. 10 v. 12).

Inercând să talmăcească înțelesul „vieții”, omul lipsit de cunoașterea adevărului ceresc, adus în lume de Fiul lui Dumnezeu, va sfârși în curând să afirme, că întrucât viața nu e o cunună de spini sau o cruce noduroasă ea la tot cazul e „un războiu al tuturor contra tuturor”. Dar acest tâlc îi răpește farmecul. În cazul acesta dispare bucuria vieții.

Tot atât de amăgit e omul când i se flutură pe dinainte lozinca de „libertate” care după uzul limbii ar fi să însemne: neatârnare față de Dumnezeu și lipsă de răspundere. Câtă amăgire și aci, ce dispare ca ceața în fața soarelui îndată ce ne dăm seama de realitate. Apostolul Pavel se întreabă: „Ce ai, omule, ce n'ai

luat? Iar dacă ai luat pentru ce te mândrești ca și cum n'ai fi luat?”

Să însemne „libertatea” izolare sau singurătate? Întreabă-ți, omule, inima: Vrei să fii singur în durere când ești cutropit de povara tristeței și când ochii tăi împăienjăniți nu văd drumul ieșirii? Sau în bucurie, când n'ai cu cine o împărtăși spre a o mări și spori? O, nu, sufletul nostru nu însetează după această „libertate”. El caută mereu un seamăn al său.

Noțiunea de „libertate” nu poate avea nici înțelesul lipsei de răspundere, al arbitrarului. Această „libertate” ar fi o nenorocire ce îngrozește cu prăpastia ce-ar deschide-o în jurul nostru. Căci sufletul nostru caută la tot pasul: o mână ocrotitoare, o cale sigură, bătătorită, pe care să nu rătăcească, un piept pe care să ne răzimăm capul, o inimă ce bate alături de noi.

Copilul orfan își plânge părinții dacă i-a cunoscut. Orfanul care nu și-a cunoscut părinții simte viața năruindu-se sub el, pentru că nu are de ce-o lega.

Copilul cu părinți însă privește la fața lor, și prinde putere, aflând în ei razimul vieții, gustă bucuria ce i-o dă conștiința de a avea sprijinitor tare în ei și caută a se transforma și în interior după chipul lor ce-l poartă pe față.

Acelaș lucru se petrece și între Dumnezeu și om. Dumnezeu a creat pe om după chipul și asemănarea Sa. Omul însă trebuie prin voință liberă să-și desăvârșească copia după original. Precum șuvița de apă, oricât de slabă, înconjură munții pentru a se vărsa în mare, așa și inima omului nu-și află pacea decât în unire cu Dumnezeu-Creatorul.

Nu după libertate însetează sufletul nostru ci după un stăpân, după Tatăl al cărui chip îl poartă în sine. „Nu libertatea este bunul cel mai mare al existenței — zice un scriitor. Dela slujba arhanghelilor până la activitatea insectei, dela repeziciunea stelelor călătoare până la gravitațiunea tainică a firului de praf, puterea și măreția universului se întemeiază nu pe libertate, ci pe supunere, pe ascultare”. (Ruskin). Când ne încopciem prin Hristos în Dumnezeu, atunci aflăm rostul vieții, pacea și farmecul ei. Din clipa cunoașterii lui Dumnezeu începe pentru noi aurora vieții. Fără cunoașterea Lui trăim în noapte înstelată, cu licăriri de cunoașterea adevărului, sau cu lună palidă, ce imită figura obiectelor dar la a cărei lumină slabă toate se confundă și-și schimbă forma. Soarele luminos pe bolta vieții noastre e credința, predarea totală, unirea noastră în interior cu Dumnezeu.

Odată dobândită și păstrată această înlănțuire a omului cu Dumnezeu prin credință, și

supunere, nimic nu mai are putere de a o desface, nici timpul, nici distanța, nici moartea. Nu mai are însemnătate dacă țărâna din noi se desparte prin moarte și se întoarce în pământ, când partea nemuritoare din noi, sufletul, s'a încopciat în veșnicie, în Dumnezeu; când picătura de apă s'a întors în mare, scânteia în focul cel nestâns, raza de lumină în soarele cel neapus. Celce crede în Hristos, s'a făcut încă aci pe pământ părtaș de viața cea veșnică. Așa sunt a se înțelege cuvintele Mântuitorului: „Aceasta este viața cea veșnică, să Te cunoască pre Tine, singurul, adevăratul Dumnezeu și pre Iisus Hristos pe care l-ai trimis”. (Ioan 17 v. 3), la care se adaugă altele ca: „Celce crede în Mine are viață veșnică” (Ioan 6 v. 47) și: „Amin, amin, grăesc vouă, cine ascultă cuvântul meu și crede în cel ce m'a trimis pe mine, are viață veșnică și la judecată nu va veni, ci s'a mutat din moarte la viață” (Ioan 5 v. 24) și: „Celce crede în Mine va fi viu, chiar dacă va muri”. (Ioan 11 v. 25).

Adevărata viață și libertate este cunoașterea lui Dumnezeu prin Iisus Hristos, singurul care a văzut pe Tatăl și ni-l poate face cunoscut așa cum este. A cunoaște pe Dumnezeu în sens religios înseamnă a trăi nedespărțit de El, a trăi El în tine și tu în El.

Așa se explică cuvintele Mântuitorului: „Și veți cunoaște adevărul, iar adevărul vă va face liberi” (Ioan 8 v. 32), căci pentru sufletul nostru nu poate să existe altă libertate decât aceea de a nu-i fiintii aripile în pulberea pământului, ci de a-i lăsa liber sborul la cer unde își caută chipul și asemănarea în Dumnezeu.

Dovadă că sufletul se liniștește îndatăce și-a găsit izvorul în Dumnezeu este că Evanghelia, vestea despre mântuirea adusă prin Hristos, nu ne apare ca o istorie streină de noi, ci ca o putere lăuntrică ce desvăluie fața cea mai ascunsă a sufletului, ca însuși glasul sufletului nostru care redeșteaptă în noi ceva uitat. Numai dupăce credința ne luminează interiorul și aprinde soarele pe bolta vieții, abia atunci cunoaștem rostul nostru.

„Luați jugul meu asupra voastră, și veți găsi odihnă sufletelor voastre” (Mat. 11 v. 29) a zis Mântuitorul. „Jug” și totuș odihnă. De fapt odihna sufletului începe numai atunci, când se supune lui Dumnezeu.

Legea morală creștină nu e un jug extern, ci e legea igienei trupesti și sufletești. Am putea-o numi legea păcii sufletului, căci singur Hristos potolește valurile și pe marea agitată a sufletului nostru.

Credința religioasă împintenește forțele bune

din om. E o sporire a vieții, care nu lasă să se stingă focul ei sacru. Iar creștinismul e legea vieții veșnice, focul intern ce produce văpaia vieții.

Nu sunt două vieți: una în cer, alta pe pământ, ci una singură, dintr'un unic izvor: din Dumnezeu. E o unitate între cer și pământ, între lumea de sus și cea de jos. Aci e strigătul — acolo ecoul, aci mișcare — acolo repaos, aci umbră — acolo realitate, aci e copia — acolo originalul. Cheia lumii și a vieții e în cer.

Numai păcatul, izvorât din mândrie, rupe legătura unității, credința și iubirea o reconstitue.

Cine cunoaște totul, cunoaște și părțile. Cine e pe culmea muntelui, adecă trăește în Dumnezeu, acela vede la picioarele lui toate și le distinge, căci privirea ce vine de sus pătrunde în toate ascunzișurile.

Nu este nici o problemă de viață care să nu și aibă ultima deslegare în Evanghelia, fiindcă Cuvântul lui Dumnezeu poartă în sine icoana tuturor, cele create fiind numai umbră la imaginea originală.

Mai e nevoie de dovedit, că conștiința contopirii noastre și a trăirii cu Dumnezeu se revarsă binefăcător și în jurul nostru ca: milă, iertare și solidaritate față de semenii? Acest sentiment al unității noastre cu Dumnezeu este izvorul cel viu al tuturor faptelor cu adevărat mari, pe teren: social, cultural și național.

Din cele spuse rezultă clar, că rolul meu principal este de a încopcia sufletele de Dumnezeu și de a le deschide izvorul vieții celei veșnice. Apostolul Pavel numește oficiul preotesc „slujirea împăcării” spunând următoarele: „Așadar solim pentru Hristos, ca și cum Dumnezeu v'ar îndemna prin noi. Rugămu-vă, în locul lui Hristos, împăcați-vă cu Dumnezeu”. (II. Cor. 5 v. 20). La ce adaugă: „Deși umblăm în trup, nu ne oștim trupește. Iar armele cu care luptăm nu sunt omenești, ci puternice înaintea lui Dumnezeu ca să dărâme întăriturile. Noi surpăm izvodirile minții și orice înălțare care se ridică împotriva cunoașterii lui Dumnezeu și tot gândul îl robim spre ascultare lui Hristos”. (II. Cor. 10 v. 3—5).

Cum în viața sufletească germinează toate acțiunile omului, ce se revarsă dinlăuntru în afară, viața religioasă nu poate fi ceva indiferent nici pentru intelectuali, în special pentru cei cu vre-un rost de conducere în viața obștească.

Nu m'aș putea mângăia cu nimic, dacă intelectualii, crema gândirii și floarea aleasă din grădina neamului, ar lipsi din rândul enoriașilor noștri. Poate tocmai sbuciumul lor sufletească are cea mai mare nevoie de alinare.

Nu-mi voiu cere *nicicând* vre-un drept de suveran asupra libertății conștiinței lor, știind că sunt numai un slujitor ce conduce sufletele la stăpân, la picioarele tronului Său, ca un mijlocitor în „slujirea împăcării”. „Astfel nici celce sădește nu e ceva, nici celce udă, ci numai Dumnezeu care face să crească. Noi suntem ajutoare de muncă ale lui Dumnezeu, voi sunteți ogorul lui Dumnezeu, clădirea lui Dumnezeu”. (I. Cor. 3 v. 7, 9).

Fac acest apel intelectualilor: Reaprindeți luminița credinței moștenită din casa părintească, unde o pioasă mamă țărancă, un smerit dascăl sau figura venerabilă a unui preot-părinte, v'au aprins-o oarecând în suflet, dar pe care vitregia vremurilor poate c'a stins-o. V'ați lipsit deatunci de mângăerile ce vi le dă credința religioasă. Inchizând cerul ați rămas cu deșertăciunea pă-mântească.

Un glas lăuntric vă cheamă pe mulți: Vino acasă, copil rătăcitor, la casa părintească a amintirilor, unde îți vei regăsi liniștea sufletească.

Voiu lucra pentru adâncirea vieții religioase, care ca orice pom trebuie să aducă roadă la timp. Dacă cineva vrea să aibă proba vieții sale religioase, să ne arate faptele sale creș-tinești, fiindcă „precum trupul fără de duh este mort, așa și credința fără de fapte, moartă este”. (Iacob 2 v. 26).

Biserica noastră va trebui să fie dominantă nu numai după numire, ci mai ales după instituțiile de binefacere, din care să transpire cel mai curat spirit creștin, vrednic de trecutul nostru de mucenicie.

Iată programul viitoarei mele activități, idealul după care voiu căuta să modelez realitatea.

Gândul meu se îndreaptă în această clipă către vrednicii mei înaintași în acest scaun, episcopii de pie memorie Ioan și Grigorie, pe cari am avut fericirea să-i cunosc și a căror amintire o fericesc, iar numele lor îl voiu cuprinde în rugăciunile mele. Vreau să fiu vrednic urmaș al lor, călăuzit numai de preamărirea lui Dumnezeu pe pământ și de fericirea țării prin instituția veșniciei care este Biserica.

Cu profundă durere mă gândesc la adormitul în Domnul Episcop Roman al Orăzii, părintele meu sufletesc, care pe patul de moarte mi-a legat de suflet grija acestei eparhii. Recunoștința față de memoria lui îmi va fi un stimulent în plus pentru a pune tot entuziasmul vieții mele în slujba ei.

Mulțumesc M. Sale Regelui, care cu pri-

lejul investirii mi-a indicat atât de luminos programul național și bisericesc ce voiu avea să-l îndeplinesc aci la hotare. Ii făgăduiesc că voiu fi străjer neadormit.

Mulțumesc P. S. și în Hristos iubitului meu frate Episcop Vasile pentru osteneala cu care a grăbit la instalarea mea. Voiu adăuga la dovezile dragostei dintre noi și această însoțire a mea în fața Tatălui ceresc.

Mulțumesc alegătorilor din Adunarea Eparhială, precum și întregului cler și popor din această de Dumnezeu păzită eparhie, pentru semnele dragostei ce mi le-au anticipat și-i asigur, că focul inimii mele pentru mântuirea sufletelor lor nu-l va stinge nimic în lume. Iubirea e focul vieții. Atâta viață e în noi, câtă iubire avem. Insuși „Dumnezeu este iubire și cine rămâne în iubire, rămâne în Dumnezeu și Dumnezeu rămâne în el”. (I. Ioan 4 v. 16). Aceste cuvinte ale apostolului Ioan sunt steaua călăuzitoare a vieții mele.

Revarsă, Doamne, asupra robului Tău, care cu inimă deschisă așteaptă harul Tău, putere cerească pentru slujba ce o așezi pe umerii lui, iar prin el și lucrările lui, aduse în slujba Ta, revarsă asupra turmei păstorite de dânsul: lumină, mângăere și pace în suflete, ca păstor și turmă neîncetat să Te mărească pe Tine, Dumnezeul cel necuprins de minte și închinat în trei ipostazuri: Tată, Fiul și Sfântul Duh, în veci. Amin.

Sărbătoarea eparhiei Aradului.

Instalarea P. S. Sale Episcopului

Dr. Andrei Magier.

Urcarea P. S. Sale Episcopului Andrei, pe tronul episcopesc din Arad, s'a făcut în ziua de 2 Februarie, sărbătoarea Intîmpinarea Domnului, în cadrul unor mărețe și entuziaste manifestațiuni de bucurie și simpatie.

Din Oradea, locul de reședință de până acum al Său, P. S. Sa a plecat Sâmbătă, în 1 Februarie, întovărășit de delegații eparhiei Aradului: Dr. Gh. Ciuhandu consilier eparhial și I. Georgea revizor eparhial, apoi de consilierii episcopiei din Oradea și încă de vre-o 60 de intelectuali cari toți au ținut să petreacă la noua sa reședință din Arad pe iubitul lor Athiereu.

Înainte de plecarea trenului, au sosit la

gară tot ce Oradea are mai select: reprezentanții tuturor autorităților și diferitelor instituții ca să-și ia rămas bun și să dorească viitor strălucit fostul lor părinte sufletesc, P. S. Sa Episcopul Andrei.

În toate gările inclusiv Tămașda, unde trenul a trecut Crișul ajungând pe teritoriul eparhiei noastre, poporul din B. hor a făcut frumoase manifestațiuni de simpatie și de rămas bun dela P. S. Sa.

Pe teritoriul eparhiei Aradului P. S. Sa a fost întâmpinat între ovații de caldă iubire și devotament la gara din Ch. șineu-Criș. Peronul gării era înțesat de o mulțime de credincioși evaluați la 10000 de suflete, în frunte cu d. Dr. I. Suciul fost Ministru, prefectul Dr. I. Groza, protopopul nostru Marșeu cu preoțimea protopopiatului apoi autoritățile plasei și mulți intelectuali. La oprirea trenului, părintele protopop Marșeu, îmbrăcat în ornate, a rostit în fața P. S. Sale Episcopului Andrei, o vorbire scurtă plină de entuziasm, în care a arătat bucuria Românilor din județul Arad, de a avea de părinte sufletesc al lor pe strălucitul fiu al județului Arad care cunoaște așa de bine: sufletul, aspirațiile și truda acestui popor. Asemenea dl. prefect Dr. Groza spune că simte o nespusă plăcere să salute pe pământul județului Arad pe noul Episcop. Vădit emoționat P. S. Sa răspunde cu glas blând și răspicat, că vine în eparhia Aradului ca să conducă poporul românesc pe calea progresului și fericirii, lucruri ce se pot dobândi numai iubindu-ne Biserica și patria română. Asemenea s'a făcut P. S. Sale manifestațiuni de simpatie în gările: Nădab, Șimand, Sântana, și Pop de Băsești. În toate aceste localități trenul a intrat între strigătele de bucurie ale miilor de credincioși în frunte cu preoții în ornate și corurile bisericesti. La Sântana a rostit cuvinte înflăcărâte de bun sosire părintele protopop Adamovici din Șiria, sosit aici în fruntea unei mulțime de creștini din protopopiatul Șiria în frunte cu preoțimea și reprezentanții tuturor oficiilor. Și aici P. S. Sa răspunde spunând că, aduce cele mai curate sentimente de iubire față de credincioșii a căror părinte va fi în viitor.

Aradul l'a așteptat pe P. S. Sa în haină de praznic. Pe toate edificiile flutura mândrul nostru drapel, oamenii erau gătiți în mare înută.

Deja dela ora 2 d. m. publicul a început să se îndrepte spre gară. La ora 3 peronul era înțesat de lume: Preoți, ofițeri, magistrați, corpul didactic, reprezentanții tuturor instituțiilor apoi un mare număr de dame, reprezentând

toate reuniunile și societățile femeiești din Arad și județ. Pe peronul gării se mai aflau: membrii Consiliului eparhial, o companie de onoare cu muzica și drapelul. Gara era împodobită cu mult gust: cu draperii naționale, cu flori și ghirlande de verdeață. În fața gării erau 2 escadroane de cavalerie cu lănci și steaguri sub conducerea a patru ofițeri superiori cari aveau să încadreze trăsura Episcopului.

La ora 3.50 se zărește trenul de Oradea care aduce pe înaltul Prelat. Trenul împodobit cu stegulețe naționale și cetine de brad, intră în gară încet și măiestos. Capetele se descoperă și din piepturile miilor de asistenți se ridică urale de: Trăiască P. S. Sa Episcopul Andrei, trăiască. În ușa unui vagon de cl. I. apare figura blândă a P. S. Sale Corul teologilor cântă cu multă însuflețire „Pe Stăpânul și Episcopul nostru, Doamne păzește-L întru mulți ani”. Urmat de generalii Alessandrescu, Zissu și Serb apoi de prefectul Groza și primarul Coțoiu, P. S. Sa trece în revistă compania de onoare de sub comanda căpitanului Anghelichi, și oprindu-se în fața consilierilor eparhiali, părintele Păcățianu rostește următoarea cuvântare:

Prea Sfințite Părinte,

În numele clerului și poporului din Eparhia Aradului, Vă salutăm cu: „Bine ați sosit!” și Vă rugăm să primiți omagiile noastre de dragoste fiască, devotament și profundă venerațiune.

Colegiul electoral din București cu voia lui Dumnezeu și la dorința și stăruințele unanime ale Eparhiei și luând în considerare distinsele calități și virtuți cu cari v'a înzestrat Dumnezeu, — V'a ales Episcop al Eparhiei Aradului, spre bucuria noastră a tuturor.

Prin această alegere și prin investitura de către Majestatea Sa Regele, s'a creat între Prea Sf. Voastră și între clerul și poporul din Eparhia Aradului o legătură duhovnicească.

Această legătură s'a început în anul 1907, deodată cu Hirotesirea regretatului tată al Prea Sf. Voastre, ca protoiereu al protopopiatului Buteni, din Eparhia Aradului, a cărei viață, prin râvna sa apostolească și prin luptele naționale, a concrescut cu viața și interesele Bisericii și a Neamului.

Rugăm pe bunul Dumnezeu să Vă dăruiască mulți ferți ani cu bine și cu sănătate, ca legătura duhovnicească dintre Prea Sf. Voastră și cler și popor să fie izvor de dar și binecuvântare, ca activitatea Prea Sf. Voastre să fie spre lauda Bisericii, spre mărirea lui Dumnezeu și spre binele și fericirea scumpei noastre patrii și să puteți da o nouă strălucire Scaunului episcopesc al vrednicilor antecesorilor ai Prea Sf. Voastre.

Întru mulți ani Stăpâne!

Domnul primar R. Coșoiu a rostit următoarea vorbire:

Prea Sfințite!

Prin dureroasa văduvire a de Dumnezeu binecuvântatei Eparhii a Aradului s'au văduvit orașul și județul Arad de îndrumătorul spiritual al populației lor. Când, deci, vin, în numele Municipiului Arad, să Vă zic Prea Sfinției Voastre, cu fiiască dragoste un creștinesc bine ați venit, înțeleg să adresez aceste cuvinte nu numai Capului Bisericii Ortodoxe Române din această Eparhie, ci și viitorului conducător spiritual, sfătuitor sufletesc și îndrumător național al întregii populații.

Noi cei ce am avut neajmura fericire de a fi asistat la alegerea și investirea Prea Sfinției Voastre, nu vom uita niciodată cuvintele ce ați rostit, nu cu caracter de program, ci cu o mărlurisire de credință adâncă și neclintită, că Vești cunoaște două altare în misiunea Prea Sfinției Voastre de păstorie a sufletelor: Altarul Bisericii Ortodoxe Române și Altarul Națiunii. Nimic ce ar atinge percepțiile Fiului lui Dumnezeu și totul pentru națiune, prin mijloace creștinești.

Noi, cei de origine din Zărând, nu vom uita dăvioasa mărlurisire a Prea Sfinției Voastre, că leagănul copilăriei l-ați avut într'un sat unde încă se simțea adierea zefirului, care aducea șoaptele frunzelor de pe secularul gorun a lui Horea dela Tebia, care prin graiul părinților, moșilor și strămoșilor Prea Sfinției Voastre — toți preoți — Vă povesteau de Regele Munților Eroul Tribun.

Cu această copilărie, ați putut spune, împreună cu Iisus Fiul lui Sirah: Plecat-am puțin urechea mea și am primit și multă învățătură am aflat. Și când Vești încrusta în aluatul sufletelor de aici învățătură creștinească și românească, Vești spune tot din Cartea Înțelepciunii: „Supuneți cerbicia Voastră sub jug și să primească sufletul Vostru învățătură, aproape este a o așla pe ea“.

Cu aceste sentimente Vă primește cu nesfârșită bucurie și adâncă mulțumire lumea creștină a românilor de aici, știind că doar perspectiva acestor vrei înțelese a Prea Sfinției Voastre, va putea mulcomi marea durere de care V-a copleșit neașteptata moarte a Mult regretatului Episcop Roman al Orăzii.

Preavrednice, Prea Sfințite Părinte bine ați venit!

Raspunzând cuvintelor frumoase rostite de P. C. S. părintele Păcășianu și a dlui primar dr. Romul Coșoiu, P. S. S. Andrei spune:

După douăzecișidoi de ani de legături sufletești și de luptă din această Eparhie vin din nou ca să continui tradițiile naționale și sufletești pe care le-am moștenit dela tatăl meu care a fost protopop în această Eparhie.

Am să opăr interesele și prestigiul Bisericii și al Patriei. Aduc sentimentele dragostei

din copilărie ca și acelea de Episcop la glorioasa luptă națională care definește acest oraș. Sunt fericit dacă prin activitatea Mea voi putea să încorporez viitorul cu trecutul, ca să strălucească Aradul ca odinioară. Aduc sufletul Meu cu un belșug de dragoste și rog pe Atotputernicul Dumnezeu să binecuvinteze legătura dintre păstor și turmă. (Ovațiuni îndelungate).

Intre entuziaste manifestații de bucurie P. S. Sa a binecuvântat mulțimea și a primit două buchete de flori dela d-șoara Cornea și d-na Leșanu. Apoi alături de prefectul Goza a luat loc într'o trăsură ornamentată cu flori și verdețuri trasă de 2 cai albi în care și-a făcut intrarea în Arad încadrat de 2 ofițeri superiori pe cai și escadronul de cavalerie. Trăsura P. S. Sale a fost urmată de un lung convoiu de automobile și trăsuri. Iar pe bulevardele pe unde a trecut cortetul, erau înșirate școalele primare și secundare și populația orașului, cari au făcut ovații P. S. Sale. Piața Catedralei era tixită de lume.

În fața sf. altar al catedralei, P. S. Sa părintele Episcop a fost întâmpinat de părintele protopop Tr. Vășianu, prin următoarea cuvântare:

Prea Sfințite!

Eparhia de Dumnezeu păzită a Aradului după o văduvire de 8 luni, are fericirea a-și redobândi în P. S. Voastră pe mirele ei mult dorit, iar clerul și poporul drept credincios, pe înaltul păstor și părinte sufletec.

E vesel azi Slonul eparhiei Aradului, se bucură Biserica Domnului nostru Iisus Hristos, de mirele care l-a venit întru dreptate, și cu râvna de a păzi sfințenia ei și a apăra așezămintele ei.

Ne bucurăm de înaltul Păstor care vine să verse credință iubire și speranță în inimile credincioșilor, care vine să ostenească pentru a întări ortodoxia, iubirea de lege și de neam.

La fericita sosire în mijlocul nostru, acum când intrați în s. biserică din centrul eparhiei, care intrare festivă este cel dintâlu act din șirul solemnităților ce au să urmeze pentru așezarea P. S. V. în scaunul eppesc, avem nemărginita bucurie și fericire, să Vă prezintăm omagiile fiești, de profundă reverință, iubire și devotament ale clerului și ale tuturor jūlor sufletești și membri ai acestei comunități bis. din centrul eparhiei și urmând acestor sentimente cu toată căldura inimilor noastre rugăm pe Preabunul Dumnezeu să Vă durulască mulți ani fericiți, cu pace și cu sănătate să arhipăstoriți spre mărirea lui Dumnezeu, spre binele și prosperarea fiilor sufletești prin desăvârșirea credinței și a moravurilor lor, spre întărirea viitorului măreț al Bisericii, al neamului și al patriei noastre mult iubită.

Să trăiți întru mulți prea fericiți ani Stăpâne! Invesmântat în mantia episcopoească și cu

cârja în mână, adânc emoționat, P. S. Sa Episcopul Andrei, a răspuns că după un timp îndelungat reintră în biserică pe care o frecventa în timpul școlii. Acum când s'a reîntors aci, va căuta să dea viață și spor propovăduirii Evangheliei. P. Sf. Sa termină astfel: „Dumnezeu să binecuvinteze clipa intrării mele în acest altar“.

Un sobor de preoți în frunte cu dl protopop Vățian, a oficiat apoi vecernia.

În timp ce Episcopul Andrei părăsea biserică, muzica chesturii de poliție a executat „Ruga“, iar P. Sf. Sa a binecuvântat mulțimea din Piața Catedralei, unde să găsea și cohorta dnei prof. David.

Dela biserică, Episcopul Andrei însoțit de dl prefect dr. Groza, a plecat la reședința episcopescă, unde a fost primit de consilierii referenți eparhiali: D. Muscan și S. Seculin.

La orele 6 30 seara, P. S. Sa a asistat la serviciul Deniilor.

Seara, P. S. Sa a dat — la reședința episcopescă o cină, în onoarea oaspeților veniți dela Oradea.

La ora 9 s'a prezentat la curtea episcopescă corul învățătorilor din Arad și sub conducerea maestră a părintelui Lugojan, a executat mai multe cântări religioase și naționale. A impresionat mult, imnul dedicat P. S. Sale Episcopului Andrei, pus pe note de părintele Lugojan și executat de corul sf. sale în mod admirabil. Între aplauze frenetice P. S. Sa a mulțumit coriștilor, pentru clipele de revelație sufletească ce i-au produs, îndemnându-i să cultive cântecele, care la Români au fost totdeauna un element de existență și vitalitate.

*

Duminecă dimineața, în 2 Februarie, trenurile au adus o mulțime de țărani din satele eparhiei noastre, cari se grăbeau să participe la ziua istorică și sărbătoarea noastră, când P. S. Sa Episcopul Andrei urcă treptele tronului episcopesc din Arad.

Având în vedere marea afluență de participanți, cari s'au anunțat și sosit la instalare, Consiliul eparhial a luat din vreme dispoziții ca, în catedrală să între cu bilete numai reprezentanții diferitelor autorități și instituții. Iar publicul mare a fost concentrat pe piața Catedralei, unde ceremonia sf. liturgiilor și a instalării a fost transmisă prin microfoane.

La ora 9 30 s'a început sf. liturgie oficiată de P. P. S. S. Lor Episcopii Vasile al Caransebeșului și Andrei al Aradului asistați de I. P. C. S. Arhimandritul Dr. I. Suciu, consilierii, Dr. Ciuhandu, Păcățianu, Dr. Muntean și

Evuțian dela Oradea, protopopii, Dr. Țiucra, Dr. Ciorolanu, P. Marșleu, Dr. Gh. Popovici, preoții parohiei din loc și diaconii: Roșca, Măcinic, Tripon și Bocșan.

Răspunsurile liturgice au fost cântate în mod armonios de corul mixt Armonia din Arad. Ordinea în catedrală a fost susținută spre mulțumirea tuturor, de studenții Academiei teologice, sub conducerea d'ui profesor V. Popescu.

În sfânta biserică am remarcat următoarele notabilități: d. Avram Imbroane secretar general la Ministerul Cultelor, reprezentând guvernul, pe Dr. I. Suciu fost ministru, pe Sever Bocu fost ministru, d. Stancu Brădișteanu director gen. la Ministerul Cultelor, dnii generali: Alessandrescu, Zissu, Serb și un grup de ofițeri superiori, dnii prefecti Nistor din Timișoara, Băncilă din Oradea și Groza din Arad, dnii primari Bledea din Oradea, Coman din Timișoara și Coțoiu din Arad, canonicul Maier reprezentând pe episcopul Pacha din Timișoara, N. Colan rectorul Acad. Teologice din Sibiu, reprezentând Mitropolia Ardealului, protopopii Muntean și I. Popa, reprezentând episcopia gr. cat. de Lugoj, protopopii Slobodan și Covincici în numele episcopiei sârbești din Timișoara, apoi reprezentanții Instrucției dl inspector Evuțian și Cioflec, toți parlamentarii din Arad și Timișoara, toți deputații și consilierii eparhiali, reprezentanții tuturor cultelor minoritare din Arad, apoi o frumoasă cunună de dame din Arad și Timișoara, reprezentând toate societățile și reuniunile femeiești din cele 2 orașe și alt public select.

La finea serviciului divin, care a decurs cu multă evlavie, cei doi P. Sfinși Episcopi, urmași de clerul liturgisitor au ieșit în fața sf. altar, unde d. Stancu Brădișteanu a citit Decretul regal, prin care M. S. Regele Carol II a întărit alegerea P. S. Sale Episcopului Dr. Andrei Magler în scaunul episcopesc al Aradului, iar d. N. Colan a citit Gramata Mitropolită edată de I. P. S. Sa Mitropolitul nostru Nicolae, pentru P. S. Sa Episcopul Andrei. Tot d. Colan a citit actul, prin care I. P. S. Sa Mitropolitul încredințează pe P. S. Sa Episcopul Vasile de Caransebeș, ca în calitate de Mandatar mitropolitan, să introducă pe P. S. Sa Episcopul Andrei pe tronul episcopesc din Arad.

D. Avram Imbroane, secretar general al ministerului cultelor, a adresat noului episcop următoarele cuvinte:

Mi-a revenit mie prea onorabila însărcinare a lua cuvântul cu prilejul instalării Prea Sfinției Tale în sca-

unul Prea Sfințitei și de Dumnezeu oblăduitei Episcopii a Aradului, în numele d-lui ministru al cultelor și al guvernului, și a exprima atât Prea Sfinției Tale cât și credincioșilor din Eparhie, în fruntea cărora ai fost chemat, cele mai călduroase felicitări, și cele mai vii urări de izbândă și de propășire pentru îndeplinirea istoricel misiuni pe care ești chemat să o îndeplinești întru înălțarea bisericii și prin ea, a neamului din aceste ținuturi ale țării, cari au ocupat totdeauna, din timpuri istorice și până astăzi, în fericitele zile ale României Mari, loc de frunte în grelele lupte ce am dat în tot cuprinsul de astăzi al țării românești pe teren bisericesc, cultural și politic întru apărarea și izbândă neamului.

Prea fericit ești astăzi și vei fi prea fericit câte zile îți va dărua cel Prea Înalt pe pământ Prea Sfințite Părinte Andrei, căci, spre desăvârșita mângăiere a sufletului Tău ai fost așezat în linia înalților luptători de ieri și în fruntea luptătorilor de azi ai bisericii și al neamului.

Căci, organic, Sfinția ta ești un director coborât al luptătorilor din trecut al acestui colț de țară, ești un viăstar frumos și viguros al lui, chemat deci în mod firesc să fi continuatorul tradiției de luptă din trecut. Iar sufletește, Sfinția Ta te-ai dovedit, în viața și activitatea de până acum, a fi deplin pregătit spre a continua cu deplin succes, această sfântă tradiție.

Pilduitoarea Sfinției Tale blândește și bunătate sufletească ne este chrișăie tuturor, că leculte și ridicate vor fi toate suferințele sufletești și trupești ale credincioșilor asupra cărora Vei păstori.

Suntem siguri, că râvna sfântă pentru biserica ta, pe care o ai sădită în suflet de moș-strămoșii tăi preoți, râvnă sporită și întărită prin frumoasele studii ce le-ai făcut, cât și prin iscusința și înțelepciunea de care ai dat dovadă prin activitatea ce ai desfășurat în cuprinsul eparhiei Oradiei, vor stăvili curentele dușmănoase cari sunt impuse de dincolo de hotare înspre noi spre a surpa temelii bisericii noastre strămoșești.

Iubirea de pace care îți hrănește atât de mult sufletul, va face să domnească, în măsură cât mai mare, pacea între toți cetățenii acestor ținuturi, fără deosebire de limbă și lege, căci fără ea stânjenită este orice propășire.

Ne închinăm cu smerenie Tatălui nostru cel cereș și ne rugăm lui prea ferbinte să te ajute pe tine, păstorule, și să-ți ajute pe păstorii tăi, să faceți aici, la granița de Apus a țării, zid de apărare împotriva dușmanilor de ieri și de astăzi.

Ești pus, Prea Sfințite, în fața celor mai mărețe probleme, în fața șguduitorului nostru trecut și în fața mărețului nostru viitor. De aceea, prezente sunt la această adunare obștească a noastră, la această sfântă liturghie, sufletele strămoșilor noștri ca și sufletele strănepoților lor, cari suntem noi cei de astăzi.

Să torci înainte și cu vrednicie, curaj și izbândă firul istoriei prea-Sfințitei, spre lauda lui Dumnezeu, spre fericirea ta întru preamărirea bisericii și al neamului tău și al nostru, Amin.

După acestea P. S. Sa Episcopul Vasile rostește o entuziastă cuvântare, în care arată foloasele reale aduse Bisericii și neamului românesc de Statutul organic șagunian pe ale cărui principii s'a clădit și noua lege de organizare a Bisericii ortodoxe din România.

În cuvinte robuste descrie, expune activitatea rodnică și plină de vrednicie dezvoltată în curs de 25 de ani, de P. S. Sa Episcopul Andrei pe terenul bisericesc și național. Mai spune, că nu crede să fie măcar un singur credincios al eparhiei Aradului, care să nu fi așteptat cu toată dragostea înscăunarea episcopului dorit.

Își exprimă credința, că P. S. Andrei vine în eparhia Aradului ca un adevărat mântuitor.

P. S. dr. Lăzărescu face apel la toți preoții eparhiei să dea ascultare noului păstor spiritual, după care vorbește de rolul bisericii ortodoxe în păstrarea credinței strămoșești, în Ardeal, înainte de război.

Inchee, aducând elogiul memoriei regretatului episcop Roman al Oradiei, care i-a fost un adevărat îndrumător.

Apoi P. S. Sa Episcopul nostru a rostit vorbirea de profundă concepție, care a făcut impresie mare asupra auditorilor. Vorbirea aceasta o dăm ca articol de fond, în numărul de acum al acestui organ. Între ovațiile necentenite ale publicului P. S. Sa a fost condus cu procesiune pe extrada de pe piața Catedralei, de unde a rostit către mii de țărani veniți din eparhie o vorbire înfăcărată, îndemnându-i să fie vrednici urmași ai părinților noștri. Înainte cu 35 de ani, spunea oratorului, de pe aceasta piață tata P. S. Sale într'o entuziastă vorbire făcea educație țărânilor noastre să lupte cu rezistență contra celor ce voiau să-i răpească limba și legea. Între uralele imensului mulțimi P. S. Sa reintră în catedrală.

După terminarea sf. slujbe, la reședința episcopală a avut loc o recepție la care au participat reprezentanții Armatei, ai autorităților civile și a diferitelor societăți culturale și de ocrotire, apoi reprezentanții bisericii române unite, ai bisericii ortodoxe sârbești, catolice, reformate și izraelitene.

La recepție dl general Alessandrescu aduce salutul armatei, arătând religiozitatea oștirii românești.

Di Ion Sucu fost ministru a rostit următoarea cuvântare:

Preasfințite Părinte Episcop!

Obștea cea mare a credincioșilor bisericii noastre strămoșești din această de Dumnezeu binecuvântată eparhie a Aradului, care cu dela sine însuflețire v'a cerut lerarhi al ei, vine acum, când i s'a dat fericirea să văză pe doritul său înscăunat de Episcop al Aradului, ca prin glasul unui veteran al său, ce sunt, să dea expresie nemărginitei sale bucurii și să vă prezinte omagiile sale adânc simțite.

A păstorit această eparhie un șir ilustra de vlădici români, toți conduși de dorul sfânt de-a îndeplini marea lor chemare în măsura posibil mai desăvârșită.

Unii dintre dâșii, având timp mai îndelungat la dispoziție, au lăsat pe urma lor realizări frumoase și trainice. A toți dintre ei, nu li-a acordat Providența o păstorire mai de durată și, astfel, n'au putut îndeplini toate planurile lor dragi, dar și acești lerarhi au lăsat, pe urma lor, în sufletul obștei păstorite, datorită vredniciei lor, amintiri binecuvântate.

Nici unul dintre antecesorii P. S. Voastre nu a ocupat, însă, scaunul său vlădicesc dorit de o unitate atât de devărsită și primit cu o bucurie și însuflețire atât de generală, din partea obștei mari românești a eparhiei.

Acest fenomen fericit, care desigur că are să vă ușureze, într-o nespuse de mare măsură, marea memento arhiepiscopală ce vă stă înainte, cred că în primul rând are a fi atribuit calităților ilustre, cari vă predestină pentru misiunea de ocrotitor și îndrumător sufletesc a mulțimii românești, convingerea de cari calități a dărâmat între timp toate zăgăzurile formate de predispozițiile unor fruntași și a convertit toată lumea românească din această eparhie la un singur dor: a vă avea în fruntea ei.

Deasupra, bătrânii zilelor de azi, moșnegii câți suntem în viață pe cuprinsul eparhiei, dintre componenții acelei falangi falnice de odinioară a arădenilor, conduși de pe vecie neuitatul Mihai Velciu la lupta pentru izbănda drepturilor neamului nostru românesc — înduioșăți îndreaptă ochii lor spre noul lor episcop spre distinsul fiu drag al neuitatului lor soț de luptă, dispărut prea timpuriu, care era protopopul Traian Măgari, convinși că „din vultur, vultur naște” și că talentul de mare orator și dorul cel mare de-a lupta spre binele neamului său românesc, ce forma caracteristicii tatălui, — a aflat reînviere potențată în fiul său iubit, a cărui reîntoarcere pe platurile Aradului le umple inimile cu bucurie și le însuflețește nădejdi nespuse de frumoase, legate de arhipăstorirea Prea Sfinției Voastre.

Acești bătrâni moșnegi, câți mai viețuiesc pe extinsul eparhiei, cu drept s'au consternat în primul moment de apucătura celor, cari nu se sfiu a califica

alipirea unanimă a arădenilor de persoana P. S. Voastră de „regionalism”. Dar în scurt au revenit bătrânii și și-au dat de seamă, că răvestitorii Aradului, fără să vrea adevăr grălesc.

Doar pe vremea lăncezeli de sub era „pasivității” când eram cu toții, sortiți să stăm cu mâinile în sân suferind ca dușmanul nostru milenar să ne trateze după placul lăcomiei lui — Aradul a spart în anul 1902 unitatea inerției noastre și a spart-o nu unul ori mai mulți dintre fruntași, ci a spart-o însăși masa mare a poporului nostru de pe valea Crișului, care din propria sa inițiativă a plecat ca un puhoiu, ca un torent, ce rupe toate zăgăzurile, spre Iosășel, cu preoții săi „cu crucea în frunte”, deschizând primul act de „activitate” de luptă nouă pentru drepturile sale indiscripțibile la vatra strămoșească.

Tot pe platurile Aradului fuerseră încă în toamna anului 1895 începute „propriu moto” de arădeni luptele din sala consiliului județean, cari lupte, din an în an tot mai aprig duse, serviră de model și pentru alte județe românești din Ardeal și Banat și pregătiră terenul pentru abandonarea pasivității și trecerea la luptă deschisă — la „activitate”. Regionalistă era doar și această pornire a arădenilor, precum desigur tot „regionalism” va fi fost pentru că era în contrast cu felul de a acționa din acel timp — a întregului nostru neam: faptul răsleț săvârșit de arădeni în 1821, cari încă pe atunci înființară, nu prima școală primară românească ca Bucureștii, — ci prima școală normală pentru pregătirea învățătorilor, de cari aveau lipsă pentru școlile lor românești de pe sate.

Acest fel de regionalism a ilustrat eparhia Aradului, acel Arad, care pe urma felului său falnic de a fi, și-a ridicat în un centru necontestat al organizării și conducerii luptelor noastre împotriva oprimatorilor.

Din comitetul executiv național 6 membri erau arădeni; în Arad se formă organul nostru publicistic cel mai răspândit; la Arad află de bine să vină ministrul Jászai pentru a încerca oprirea declarării Unirii; în Arad s'a decis ținerea Marelui adunări Naționale din Alba Iulia; din Arad a fost organizată, din Arad i s'au dus planul de rezoluțiuni.

Acestea sunt păcatele de regionalism ale Aradului.

Este drept că după Ualre rolul de frunte al Aradului a încetat pentru timp de câțiva ani, dar sub conducerea antecesorului merituos al P. S. Voastre, fericitul în Domnul Episcop Grigorie Comșa, Aradul a început să-și realizeze iar puterile sale și să continue pe calea tradițiilor sale mari.

Aceste tradiții nimeni nu le cunoaște și nu le înțelege mai bine, decât acela, care a ținut să întretese în vorbirea sa din Congresul Național Bisericesc, că a crescut în freamătul de pe valea Crișului: P. S. Voastră.

Deaceia nu se mai îndoește nimeni, că sub

arhiepiscopul P. S. Voastre, ce se începe sub egida unei însuflețiri generale, Aradul românilor de odinioară o să se refacă, o să se renască.

E doar ora a II-a pentru ca această renaștere a lor să se îndeplinească.

Numai cei orbi nu văd doar, că toată suflarea românească ahtiază o regrupare firească a întregii obști românești într-o singură tabără, ca cea din vremuri, chemată a apăra marile interese vitale ale neamului.

Numai cei total lipsiți de simțul răspunderii nu înțeleg, că de fiecare oră, ce o pierdem cu lupte sterile dintre frați, puterea noastră slăbește, moralul nostru se slește și că, atât prin atari nesocotite, cât și prin pulverizarea avutului nostru național, noi însine dăm cal sub șeava nădejdelor potrivnicilor noștri milenari de a putea ei cândva să ne birue.

Nu este deci lucru firesc, că ochiul clar văzător și simțul de răspundere să se manifeste din nou și să activeze puternic în acest ținut de graniță, îmbibat cu tradiții atât de frumoase?

Terenul este pregătit, ne trebuia numai un conducător și îndrumător de mari calități, pe care, mulțumită Tatălui Ceresc, primindu-l în persoana P. S. Voastre, noi bătrânii din ceata de odinioară a luptelor naționale cu inimă lășărită depunem în mâinile P. S. Voastre comandamentul intereselor bisericesti și naționale din această sfântă eparhie. Tot această bucurie și satisfacție sufletească o are și masa mare a populației românești de toate vârstele. Așa că în numele întregii obști adânc pătrunși de cele mai sincere simțăminte, cerem Cerului pe seama iubitului nostru arhiepiscop: ani mulți de viață în sănătate deplină, mari succese în lupta neîntreruptă pentru binele sfintei noastre biserici strămoșești și pentru salvarea tuturor intereselor noastre naționale.

Iar în numele asociațiilor culturale și de propagandă națională vin să dau expresie nefermuritei lor bucurii, că li s'a dat fericierea să primească în persoana P. S. Voastre un protector firesc și un îndrumător de rară erudiție și de o însuflețire moștenită dela a cărui sprijin cu drept pot nădăjdul atingerea cât mai în grabă a țelurilor lor nobile culturale și naționale, în a căror serviciu s'au pus.

Cu aceste asociații dimpreună întreaga suflare românească din eparhia Aradului, prezentându-vă prin smerenia mea omagiile sale însuflețite, din inimi sincere imploară asupra capului iubitului său episcop binecuvântarea Cerului cu o viață lungă încununată de mari înfăpturi.

La mulți ani Stăpâne!

Recepția s'a terminat la orele două după amiază, de unde înalții prelați, clerul și invitații au trecut la cafeneaua „Palace“, unde a avut loc o masă comună, în onoarea noului episcop al Aradului.

La banchet seria cuvântărilor a fost deschisă de P. S. S. Episcopul Vasile al Caransebeșului, care toastează pentru M. S. Regele Carol închinând în sănătatea Suveranului. Di general Alessandrescu toastează pentru P. S. S. Episcopul Andrei, pe care li asigură de devotamentul oștirii. Di Sever Bocu, fost ministru, spune că vlădicii de pe frontiera de vest a țării formează fortărețele de românism cele mai de seamă. Dsa evoacă momente din viața foștilor episcopi Goldiș și Ignatie Pap arătând munca și tenacitatea cu care biserica a colaborat la menținerea spiritului românesc în vremuri de restriște. Părintele consilier Dr. Ciuhandu a spus:

**Prea Sfinșiși Părinți!
Cinstiți Comeseni!**

Ziua de astăzi este un fel de cumpănă în istoria eparhiei Aradului.

După cei nouă episcopi „sârbești“, cari au început a păstori aici după strămutarea reședinței episcopesti dela Ineu, astăzi și-a ocupat tronul cel de al nouălea episcop în seria ierarhilor români arădani.

Să li intimpinăm, cu toții: Intru mulți ani Stăpâne!

Înaintașii P. Sf. Voastre de scaun, au adus cu sine ce au avut ei mai bun în raport cu necesitățile vremurilor de atunci. De aceea trei episcopi din seria veche și alți trei din seria nouă, au fost înalțați, pe rând, la treapta de mitropoliți: la Carloveș, Beograd și Sibiu și unul a ajuns chiar patriarh la Carloveș. Trei dintre cei vechi, Vichentie Ioanovici, dela care avem cel mai vechiu document românesc și cu iscălitură românească, apoi Isaia Antonovici și Sinesie Jivanovici, sunt și strașnici luptători și glorioși izbânditori împotriva politicii silnice de catolicizare, a Vienei, în veacul XVIII. deci într-o vreme, când Biserica ortodoxă ardeleană era umilită și preoții și credincioșii ei erau martirizați păgânește. Iar episcopul Sinesie, păzitor de legături frățesti și de carte cu episcopul dela Buzău, mai avea răgaz și mijloace să devină și ctitor al reședinței și paraclisului mănăstiresc de la Gaiul din vecini. Apoi episcopul Pavel Cnezevici trecuse, în fața preoților săi, în faima de a fi ocrotit și trimis pe revoluționarul Horea, în reverendă, peste mănăstirea Bodrog, la Viena. — Din cei următori lor, episcopul Pavel Avacumovici este urzitorul celui mai vechiu fond eparhial — fondul instruct. Iar Nestor Ioanovici, primul episcop român al Aradului, e simbolul biruinței naționale în Biserica noastră: — pe când, urmașul său, Gherasim Raț, după un alt brutal asalt catolicizant, zădărnicit de el și de ai săi, duce mai departe marele proces de desrobire ierarhică, început la Arad și încheiat de Andrei Șaguna, prin reînființarea mitropoliei ardelen.

Iată, o seamă de figuri mari, ale înaintașilor mai vechi, în scaun, ai P. Sf. Voastre.

Iar din seria următoare, se desprinde figura episcopului

Procopie Ivașcoviți, crescut în aspru călugărișm și în riguroasă concepție ierarhică, totuși înțelegător colaborator al mitropolitului Andrei Șaguna, în opera de legisferare a Statutului șagunian. — După dânsul, urcă scaunul episcopesc arădan și apoi de mitropolit, Miron Romanul, păstor din zilele grele pentru Biserică și alt păzitor al testamentului șagunian. Figura episcopului, mitropolit după aceea, Ioan Meșianu, ne apare ca un străduitor mare pentru organizarea școalelor, pentru buna orânduire a bisericilor și ctitor al așezămintelor culturale centrale ale eparhiei. — Episcopul cântărilor de o prea scurtă păstorire, care a fost Iosif Goldiș, a fost apreciatul Academiei române, pentru iscusința, cu care apărase înaintea străinilor latinitatea limbei române. După dânsul, episcopul Ioan Pap a fost un răvnitor pentru o mai bună administrație eparhială și pentru sporirea avutului bisericesc. — Iar ca cel din urmă în serie, ne apare figura robustă a prea de timpuriu decedatului episcop Grigorie, pasionat luptător cu condeiul pentru a reface unitatea sufletească, ce ne-au sfărțecat o pe alocuirea sectele.

Evocăm pe acești mai de seamă înaintași ai P. Sf. Voastre în scaun, nu numai dintr'o datornică evlavie, ci și pentru că, în Biserică mai mult decât în oricari alte înfiripări sociale, se cere respectarea tradițiilor, păzirea moștenirilor și ținerea unui drum drept spre limanurile credinței și luminei, de bună rânduială și de progres.

Am fost deplin convinși, dela început, P. Sfințite, că Va veți ști încadra în acest testament colectiv al înaintașilor Voștri și în marile datorii de vreme nouă, despre cari cu atâta temei și devotament ați grăit în clipele de după alegere și în fața Regelui, la investitură.

De aceea, dela început chiar, ne-am îndreptat, cu toții, atenția spre Prea Sf. Voastră, știindu-Vă deplin format pentru slugirea episcopescă, ori cât de mult Vă acopereați de lume sub podoba smereniei călugărești.

Înainte de ce noi V'am fi dat voturile noastre, P. Sf. Voastră ne cuceriserăți, prin calitățile Voastre. Și ne-au trebuit mari stăruinși, până să Vă dați învoirea să Vă alegem. Așa am ajuns noi, cei dela Arad, să avem parte de cea mai frumoasă din câte alegeri episcopesci s'au făcut la Arad, — o alegere de o pilduitoare esență pentru întreaga Țară, pentru că ați fost ales fără nici o considerație trecătoare și fără nici un fel de angajament pământesc.

Cler și popor, într'o simțire, deci, Vă îmbrățișăm astăzi, Prea Sfințite, bine știind că, — pe lângă o experiență bisericască și episcopescă, ea însăși o comoară. — mai aveți și marea forță de a cuceri, de a stăpâni și povățui sufletele, prin pilda vieții Voastre. Aceasta e marea taină a tuturor guvernărilor, mai ales în Biserică!

În aceasta privință, o știm prea bine, P. Sf. Voastră încă de tânăr ați împlinit cuvântul Scripturii (Pl. Ier. III. 27) de a purta, și încă în lume fiind, jugul unei călugării curate, pe care ați înfrățit-o cu experiența interioară — a studiului neîntrerupt, a meditației și rugăciunii — pentru a-i da în afară o expresie vădită, dupăcum spune și Apostolul (I. Tim. III. 2) că se cuvine episcopului să fie fără prihană, privighetor, treaz la minte, bine împodobit...

Avem, cu toții, o tare încredințare, că prin calitățile P. Sf. Voastre, nu numai Vă veți ști încadra în moștenirea înaintașilor și în complexul datorii de vreme nouă către neam și țară, ci mai mult chiar: veți fi aici, aceea ce în mod repetit se spune în Așezămintele apostolice și un dascăl al evlaviei!...

După episcopii Aradului, luptători pentru credință și cultură, pentru buna gospodărie și avânturi misionare, noi credem și nădăjduim, că Prea Sf. Voastră ne aduceți cea mai esențială și cea mai necesară complectare de program episcopesc: dascălia în evlavie, care să creieze ucenici devotați acestui ideal, în jurul sfintelor altare și în mijlocul poporului. Și mai credem, că această dascălie se va afirma în toate consecințele sale practice: de ordine și de disciplină, fără de cari se naruie oricare organism social omnesc și suferă retardări și sf. Biserică în realizarea misiunii sale pământești.

Iată, de ce ne-am grupat, cu atâta dragoste și bună nădejde, în jurul P. Sf. Voastre ca în jurul unui simbol și Vă considerăm ca piatră nouă de temelie, în cumpăna istoriei eparhiei, la noua răscruce în viața istorică a Neamului.

În lumina acestei credințe și a acestor nădejdi, să se topească, ca ceara și să piară ca fumul, acuzațiile ce ni s'au adus, desigur, în bună intenție.

E clipa să mărturisim: Aici nu sunt „regionaliști”, dupăcum nici dincolo nu sunt „leproși”, ci suntem frați buni, datori și unii și alții a se pleca, smeriți, înaintea idealurilor și necesităților obștești apreciate la situație, pe deasupra considerațiilor omenești trecătoare

Și acum, dați voie, Prea Sfințite, mie, celui mai vechiu consilier referent eparhial — care am avut, acum treizeci de ani și mai bine, prețioasa colaborare a părintelui Vostru, ca asesor la secția mea școlară culturală — să mi mărturisesc bucuria sufletului, de a sta de aci încolo sub comanda P. Sf. Voastre: și ca, în numele obștei Clerului și poporului eparhial să închei cu cuvintele Apostolului neamurilor (I. Tim. VI. 11):

„Tu, omule a lui Dumnezeu, urmează dreptatea, evlavie, credința, iubirea, răbdarea, blândetele”, — la mulți ani!

Seria toasturilor dela banchet a fost încheiată de P. S. S. Episcopul Andreiu, care a spus între altele:

Un prieten Mă întreba aseard, dacă mai am vre-o variantă față de cuvântările pe care le-am rostit în toate gările venind dela Oradea la Arad. Îi răspund acestul prieten, că n'am.

Eu am un singur crez, pe care îl expun în fel și chip, după împrejurări. Foarte greu m'am decis să vin la Arad, fiindcă am fost înconjurat de atâta dragoste, încât mă simțeam bine la Oradea. Mi s'a spus de odată ori, de ce te duci în acel „viespar” la Arad! Și cu toate astea Eu am venit la Arad, unde

mă cheamă acasă mormântul tatălui meu!

Și iată, că mai am o variantă de spus, la cele rostite până aci. În altă ordine de idei P. S. S. continuă:

Este biserica, care e o chestie de prestigiu în această țară, sau o chestiune de prim-ordin național? Răspunsul îl dă tot P. S. S.:

Noi am cunoscut în trecutul nostru biserică, ca singura instituție de consolidare națională. Când n'am avut guvern care să ne conducă, când n'aveam armată să ne apere, — aveam biserică, noastră națională, unde am găsit tot ce ne lipsea.

Eu am spus și cu ocazia conferinței ținută la Palatul Cultural din Arad, religia este un factor mai important decât limba și chiar țara, aceasta trebuie să ne ispitească pe noi cari vrem binele țării noastre. Socotiți că o țară fără biserică poate fi liberă? Nici odată!

Și vă întreb, care a fost instituția, care putea să garanteze integritatea națională? Dacă nu biserica! Biserica este acea instituție a veșniciei, care trăiește totdeauna, trăiește în sufletele noastre. Rolul bisericii în stat îl văd îndeplinit atunci, când din certuri vom coborî idealul pe pământ.

Pe mine nu mă face numai haina să vorbesc așa, ci mă face duhul strămoșilor mei.

„Sunt românul care vreau să trăiesc numai atâta timp, cât Țara și Națiunea mea este liberă“.

Am venit însoțit de o pleiadă de peste șasezeci de intelectuali din Oradea, tot ce are Bihorul mai select. Azi nu mai sunt numai orădanul născut, ci și b'horanul făcut în cei 24 ani de muncă și colaborare armonioasă în Oradea. Aș vrea să combin sufletul istoric al Arădanului cu acela al Bihoreanului și să creiez tipul adevăratului intelectual, intelectualul religios practicant.

După ce am venit la Arad în urma marilor stăruințe, vă declar, că Imi voi da toată truda, tot sufletul pentru o operă măreață și voi rămâne numai atâta timp, cât voi putea să realizez acest ideal și cât timp voi avea concursul Arădanilor. Dacă nu voi putea realiza ceea ce trebuie realizat în Aradul istoric, ca nevrednic acestei opere, am să plec!

Dar am speranța și toată încrederea în concursul vostru. Vreau ca dragostea pe care Mi-ați arătat-o azi pretulindeni să fie transformată în fapte. Vin aci ca să vă cuceresc sufletele voastre. Mulțumesc tuturor acelor cari m'ați cinstit cu prezența voastră și profit de ocazie, că toate aceste semne de dragoste

să le iau în gaj, pe care să le escontez în viitorul păstoririi mele, încheie Prea Sfinția sa Episcopul Andrei al Aradului.

La orele 6 după amiază a avut loc la Palatul Cultural o emulare corală, executându-se mai multe piese cu subiect religios, la care au participat P. S. Lor Andreiu Magieru și Vasile Lăzărescu, sala fiind arhitecturată de credincioșii intelectuali din Arad, Timișoara și Oradea. Corurile au executat în mod artistic următorul program:

Corul Academiei Teologice. Dirigent: At. Lipovan, prof.

Pre Stăpânul; de G. Dima.

Veniți la mine toți cei osteniți: de Oct. Lipovan.

Corul „Armonia“ al Catedralei. Dirigent: dnii At. și I. Lipovan.

Scoate din temniță sufletul meu; de G. Dima. Solistă: Dș. Margareta Herteg, stud. teolog. Cu glasul meu către Domnul am strigat; de D. Bortnjanski.

Acestea zice Domnul către iudoi; de S. V. Drăgoi. Solo cântat de: Dl. Octavian Lipovan, prof.

Corul „Doina Crișanei“. Dirigent: Dl. Sever Ageu, prof. Irmosul Pogorării Duhului Sfânt; de T. Popovici. Finit e opul cel măreț; de I. Haydn.

Corul Școlii Normale de învățători „D. Tichindeal“. Noel; de A. Gh. Adam. Sfântul Domn Iisus; de F. A. Gevaert, Nunta din Cana Galileii; de Gh. Chirescu.

Corul Bisericesc din Arad Grădiște. Dirigent: Dl. Gh. Serb, funcț. Măriți pe Domnul; de Beethoven. Aceasta este ziua; de D. Bortnjanski.

La instalarea P. S. Sale Episcopului Dr. Andrei Magier.

1.

Astăzi eparhia noastră
Cea de Domnul preamărită,
Prăznuește o zi măreață,
De toți fiii ei dorită.

2.

Dup'o lungă întristare
Și durere sufletească,
Răsărind un nou luceafăr
Pe bolta ei cea cerească.

3.

Mângâind-o în durere,
În pierderea-i suferită

*Cu a sa mare putere
De o stea prea strălucită.*

4.

*Este noul ei Episcop,
Cap ilustru 'ncoronat,
Urcând tronul vlădiciei
Cu toiagul înarmat.*

5.

*Spre fala și bucuria
Turmei ce s'a 'ncredințat,
Arhipăstoririi sale,
Din al nostru scump Bănat.*

6.

*Ridicându-ne deci ochii
Spre Cerul îndurător,
I-l rugăm cu osârdie
Părintele tuturor:*

7.

*Caută Doamne și trimite
Din Cer nouă tuturor,*

*Preste turma Ta. Preasfinte!
Brațul Tău ocrotitor.*

8.

*Apără-ne de tot răul,
De dușmanii cei cumpliți,
Strălucească curcubeul
Preste fiii Tăi iubiți.*

9.

*Cu lungi zile dăruiește
Pre iubitul nost' Stăpân,
Ca să ne poată conduce
Spre un creștinesc destin.*

10.

*Intărește-l și păzește-l,
Spre a noastră bucurie,
Ca să poată să servească
Și a patriei mărire. Amin.
Drăgoești la 29 Ianuarie 1936.*

LUCIAN LUNGU
preot

A murit P. S. Sa Episcopul Nicolae Ivan dela Cluj.

De pe culmea vieții noastre bisericesti și naționale, iarăși s'a rostogolit un măreț stejar, al cărui vuet cutremurător, a produs durere și jale în sufletele tuturor Românilor.

Prin dispariția acestui mare Ierarh, Biserica și patria română pierde pe unul dintre personalitățile cele mai bine înzestrate cu energii creatoare. Stăpân pe o perseverență de fier, pe o voință și putere de muncă uimitoare, și înzestrat de Dumnezeu cu o minte ageră, de-o claritate cum rar se găsește, Episcopul Nicolae Ivan, a înzestrat episcopia Clujului, cu instituții de înaltă cultură și opere de înaltă valoare morală și națională. Prin minunata sa putere de creațiune acest neînfrânt și neîntrecut prelat, a reînviat, organizat vechea ctitorie alui

Ștefan cel Mare: Episcopia Vadului, Feleacului și Clujului cum nimenea n'ar fi putut s'o facă. Prin străduințele Sale Episcopia Clujului a devenit o puternică fortăreață a României ortodoxe în inima Ardealului.

În sufletul său fără zăbavă, purta un izvor de adâncă credință și spunea tuturor că: ființa și viitorul strălucit al neamului românesc, pot fi asigurate salvate și mântuite, numai prin Biserica noastră ortodoxă națională.

Numele său, a fost fixat încă de acum cu litere de aur pe paginile de istorie ale României. Iar faptele sale mari și frumoase, vor forma o măreață pildă pentru toate generațiile neamului românesc.

Biserica și Patria își pleacă steagul cernit

în semn de recunoștință asupra mormântului Episcopului Nicolae Ivan.

Vestea morții părintelui Episcop Ivan, a fost comunicată prin telefon P. S. Sale Episcopului nostru Andrei. Pe edificiile Consiliului eparhial s'au arborat steaguri de doliu, și clopotele catedralei a anunțat creștinilor din Arad, moartea vrednicului Episcop Ivan dela Cluj. Asistat de consilierii eparhiali P. S. Sa Episcopul nostru Andrei a săvârșit parastas pentru odihna Episcopului răposat. S'a decis să se trimită Consiliului eparhial din Cluj suma de 2000 lei, pentru fondul milelor, ca rescumpărare de cunună pe sicriul răposatului Episcop Nicolae Ivan. Iar Joi în 5 Februarie la ora 2, P. S. Sa Episcopul nostru a plecat cu consilierii Dr. Ciuhandu, Păcățianu, N. Popovici și diaconul Dărău, la Cluj pentru participare la înmormântare.

P. S. Sa Episcopul Nicolae Ivan s'a născut la 17 Mai 1855, în comuna Aciliu (Sibiu), dintr'o familie fruntașă de țărani.

Școala primară a făcut-o în Aciliu și Sălște, iar studiile secundare la liceul de stat din Sibiu, unde a luat bacalaureatul.

În anii 1874-1877, a urmat cursurile teologice ale seminarului Andreian, din Sibiu.

În toamna anului 1877 a fost ales învățător în Sălște, în care calitate a funcționat până la 1884. În 1880 s'a căsătorit, dar abia după un an de fericită căsnicie a rămas văduv.

Din această căsătorie i s'a născut fiica, Veturia, reposedată în Ianie 1920.

Învățătorul Nicolae Ivan a fost hirotonit diacon de mitropolitul Miron Romanul, la 26 Octombrie 1881, apoi preot și duhovnic.

În 1884, a trecut ca spiritual la penitențiarul de stat din Aiud și catehet al elevilor ortodocși dela școlile din acest oraș.

Deși funcționar al statului, a făcut servicii emnente bisericii și culturii naționale și a fost ales de cercul Ighilui membru în adunarea județeană din Aiud, unde a luat cuvânt în limba românească cerând drepturi pe seama poporului român.

La 1 Octombrie 1890, a fost chemat director și redactor responsabil la „Telegraful Român”, organul oficial al mitropoliei, al cărui colaborator fusese dela intrarea sa în viața publică.

Invitat și ales cu unanimitate de reprezentanții clerului și poporului din tractul Alba Iulia, a trecut în 1892 ca protopop al acestui tract, unde a funcționat timp de cinci ani.

A dezvoltat o activitate deosebit de rodnică, reorganizând tractul din temelie.

Cunoscându-i calitățile excelente, consistoriul arhiepiscopal i-a încredințat în 1895 administrarea tractului vacant al Oăștiei.

În acest an a scos prima gazetă românească în Oăștie, „Revista Oăștiei”, împreună cu dr. Silviu Moldovan și Aurel Popovici-Barclanu.

În 1897 a fost ales asesor consistorial și referent al secției economice.

Ca membru al consistoriului din Sibiu a funcționat până la 1919. În acest timp și în această calitate a realizat o activitate prodigioasă. De numele lui se leagă cele mai însemnate lucrări bisericesti din acest timp. Sub conducerea sa, s'a zidit catedrala din Sibiu, vila metropolitană, vila din strada Schwa, seminarul cel nou, școala centrală din Sibiu și gimnaziul din Brad.

Pe lângă activitatea sa bisericească, n'a lipsit dela nici una din manifestările sociale, culturale, economice și politice dând în toate domeniile acestea o contribuție prețioasă, problemelor noastre naționale.

A fost membru întemeietor și președinte al băncii „Iulia” din Alba-Iulia, la 1907 a întemeiat în Cluj banca „Vatra”, al cărei președinte a fost până la 1921; în 1910 a întemeiat în Sibiu banca „Lumina” al cărui conducător a fost până la 1921.

A publicat broșurile: „O pagină din lupta noastră pentru existență”, „Un mănunchiu din păcatele sistemului prăbușit”, „Copilul de suflet”, „O căsătorie la țară”, „Cantorul Artois” și monografia comunei Sălște.

În alegerile generale pentru constituanta României din 1919 a fost ales senator al cercului Sibiu-Sălște, în care calitate a fost raportorul legii pentru unirea Ardealului cu patria mamă. După înfăptuirea acesteia, tot asesorul Nicolae Ivan a inițiat la 16 Februarie 1919 înființarea episcopiei dela Cluj și a isbutit să realizeze această dorință unanimă în sinodul din Iulie 1919, care în ședința dela 7/20 Iulie l-a ales președinte al consistoriului celui nou din Cluj și a fost încredințat cu organizarea eparhiei.

În ziua de 15 Octombrie 1919, a luat în mână sa conducerea și organizarea eparhiei Clujului; în Septembrie 1919 a intrat în tigma monahată fiind hirotonisit protosinghel, iar după ce și-a împlinit stagiul în mănăstirea Hodoșbodrog, la 20 Ianuarie 1920 a fost ridicat la rangul de arhimandrit.

Cel dintâi sinod al eparhiei Clujului, organizat de dânsul, l-a ales în 15 Septembrie 1921 episcop. A fost aprobat de sinodul episcopal la 29 Septembrie, iar la 22 Octombrie 1921 de M. S. Regele Ferdinand.

În ziua de 21 Noembrie a fost hirotonisit întru episcop în catedrala din Sibiu, la 8 Decembrie investit din partea Regelui Ferdinand în palatul din București, iar în ziua de sf. Nicolae 6/18 Decembrie 1921, a fost instalat în scaunul de episcop al Clujului.

Cu vasta sa experiență, cu energa sa nesecată și cu spiritul său de neîntrecut organizator, a dat acestei eparhii în timp de 10 ani o viață nouă și a așezat-o pe temelii solide și indestructibile. Pe lângă aceasta, a știut să grupeze în jurul său toate elementele de valoare și are marele merit că a intrunit în corporațiile bisericesti pe toți, și prietenii și adversarii deopotrivă.

Sub conducerea sa au amuțit orice divergențe și adunările bisericesti au fost și sunt pline frumusețe de armonică concurență la măreața operă de înălțare a bisericii noastre.

Prin atitudinea sa de arhieru pastor al turmei cuvântătoare a asigurat liniștea și pacea și buna sporire în eparhie.

Sub arpile bisericii, pătmiile s'au potolit și toți deopotrivă ca fii ai acestei biserici, lucrau în armonie pentru consolidarea și întărirea ei.

La 1919 această episcopie nu avea nici un ban și nici un adăpost. P. S. S. episcopul Nicolae, prin zelul său neobosit, a isbutit în acești zece ani să o înzestreze cu șase edificii mari, proprietatea eparhiei, cu o reședință, o tipografie, o Academie teologică, un cămin preotesc, o gazetă oficială și mai presus de toate a ridicat măreața capodoperă a catedralei din Cluj.

Averea reală a eparhiei, la sfârșitul anului 1929, întrece valoarea de 33.000.000 lei.

A reglementat deasemeni, funcționarea parohiilor, a înființat cloaci protopopiate noi și patru mănăstiri.

A readus la biserică străbună peste 13 mii de credincioși, înființând 97 parohii noi și 49 filiale noi.

A hitoronisit 180 preoți și a vizitat peste trei sute de parohii, propoveduind evanghelia și credința străbună.

Înmormântarea răposatului Episcop Ivan s'a făcut Joi în 6 Februarie la orele 10. A participat la înmormântare tot ce Ardealul are mai select.

La biserică Sf. Nicolae liturghia este oficiată de P. S. Lor episcopii Stroia, Lăzărescu și Magier, împreună cu protopopii din eparhie, în mare număr. Răspunsurile sunt date de corurile episcopiei și al teologilor.

După serviciul religios impresionant, urmează un moment care a emoționat pe toți: în numele mitropoliei Bucovinene, starețul Atanase Prellpceanu, dela mănăstirea Putna, aduce o urnă de pământ de pe mormântul lui Ștefan cel Mare, iar P. S. episcop Magier așează țărâna scumpă alături de corpul neînsuflețit al episcopului, cu cuvintele: *„Din partea celui care a întemeiat eparhia Clujului, voevodul Ștefan cel Mare, aceluia care a reînființat-o, episcopul Nicolae Ivan“*.

După sfârșitul liturghiei, s'a format un imens convoi care a petrecut pe decedatul episcop la locul de vecinică odihnă.

După purtătorii praporilor și ai Sfintei Cruci, a urmat delegații școalelor în număr foarte mare, apoi doi ofițeri superiori purtând pernțele de catifea cu decorațiile episcopului Ivan, corul cântând cântece jalnice, membrii adunării eparhiale, clerul îmbrăcat în odăjdii, apoi carul mortuar și carul cu coroane.

Veneau la rând, membrii familiei, reprezentantul M. S. Regelui, d. maior Sidorovici, d. ministru dr. C. Angelescu și foști miniștri, reprezentanții cultelor, comandantul corpului VI armată, d. general Florescu, împreună cu șefii autorităților locale, societățile filantropice, culturale și societățile femeilor, călugărițele din

mănăstirea înființată de episcopul Ivan, ofițerii activi și de rezervă, public numeros și armata.

Convoitul a parcurs calea Regele Ferdinand, piața Unirii și str. Regina Maria, îndreptându-se către catedrala construită de episcopul Nicolae Ivan, unde a fost așezat corpul lui spre vecinică odihnă.

La catedrală, sicriul a fost așezat pe catafalc în fața altarului, acoperit cu tricolorul național.

S'a oficiat apoi un prohod de I. P. S. mitropolit Nicolae Bălan, asistat de PP. SS. episcopii Lăzărescu, Magier și Stroia.

După prohod, care a impresionat publicul, s'au rostit discursurile funebre.

I. P. S. Sa Mitropolitul Nicolae într'un panegric impresionant a scos în relief calitățile defunctului Episcop. Dl ministru al instrucției Angelescu a vorbit în numele guvernului, d. prof. Dr. I. Lupaș în numele Academiei Române, profesorul Bunescu în numele Senatului, d. general Marosin în numele armatei, consilierul protopop Dr. S. Stanca în numele consiliului eparhial și eparhiei Clujului, d. profesor univ. Florian Ștefănescu în numele universității, prof. Dragan în numele orașului Cluj, d. prof. univ. S. Pușcariu în numele F. O. R.-lui și prof. univ. O. Ghibu, a vorbit în numele Ligii antirevizioniste.

Corpul neînsuflețit al episcopului, a fost apoi coborât în încăperea de sub altarul catedralei, unde se va face un cavou pentru ctitorul catedralei ortodoxe române de la Cluj, care a fost episcopul Nicolae Ivan.

Întregul serviciu religios și discursurile au fost difuzate prin megafon, spre a fi auzite de publicul foarte numeros care n'a încăput în catedrală.

Parastas pentru decedatul Episcop Nicolae Ivan.
Marți în 4 Februarie a. c. P. S. Sa Episcopul Andrei, asistat de consilierii eparhiali, preoțimea parohială și un diacon, a slujit — un parastas pentru odihna P. S. Sale decedatului Episcop de Cluj Nicolae Ivan.

În fața funcționarilor și studenților dela Academia teologică P. S. Sa prin cuvinte pline de durere a scos în relief însușirile emnente cu care a fost împodobit răposatul Episcop dela Cluj.

INFORMAȚIUNI.

Funcționarii episcopiei la P. S. Sa Episcopul Andrei Lunu în 3 Februarie a.c. la ora 11 funcționarii episcopiei no stre, s'au prezentat în corpore la P. S. Sa Episcopul Andrei, în reședința epis. opească. Aici părintele Păcăfanu a asigurat pe P. S. Sa, de devotamentul și conștiința de muncă a fiecărui funcționar, cari toți în ori ce vreme stau cu toată dragostea la dispoziția P. S. Sale.

P. S. Sa a asigurat pe funcționarii de iubirea părintească, numindu-l colaboratori ai P. S. Sale și exprimându-și dorința ca, nimenia să nu plece nemângâiat dintre cei ce vin cu diferite treburi la Veneratul Consiliu eparhial

Profesorii Academiei Teologice la P. S. Sa Episcopul Andrei. Corpul profesoral ai Academiei teologice s'a prezentat Marți în 4 Februarie, la ora 12 la P. S. Sa Episcopul nostru.

Aici părintele rector Dr. T. Botiș, a arătat P. S. Sale bucuria corpului profesoral de-a avea de Episcop pe P. S. Sa Andrei, care în calitate de profesor și rector, a condus, mulți ani Academia Teologică din Oradea.

P. S. Sa a răspuns că, toată grija Sa o va concentra asupra Academiei teologice din Arad, care este chemată să asigure viitorul și progresul Bisericii noastre prin preoții ce vor fi chemați să facă aici la frontieră apostolat evanghelic și național.

Parohii vacante.

În conformitate cu rezoluținea Vener. Consiliu eparhial No. 109/936 pentru îndeplinirea parohiei vacante de cl. III din Cladova, județul Arad, se publică concurs cu termen de 30 zile socotite dela prima apariție în organul oficial „Biserica și Școala”.

Venitele împreunate cu acest post sunt:

1. Sesiunea parohială constătătoare din 11 jug. cad. pământ arabil și 21 jug. cad. pășune de deal.
2. 8 drepturi de pădure și pășune urbanială.
3. Stolele legale.
4. Birul preoțesc se la în concurs din oficiu, conform coalei B.
5. Intregirea dela Stat pe care însă parohia nu o garantează.
6. Locuință în natură plătită de comuna biserică până la zidirea casei parohiale.

Alesul va predica regulat în fiecare Duminică și sărbătoare. Va catehiza fără altă remunerație și și va plăti toate impozitele după venite.

Reflectanții la acest post, cu observarea § lui 33 din Regulamentul pentru parohii, se vor prezenta în sf. biserică din Cladova, în vreo Duminică ori sărbătoare, cu prealabila încunoștințare a protopopului, spre a-și arăta dexteritatea în cele rituale și oratorice.

Cererile însoțite cu actele justificative, adresate Consiliului parohial din Cladova, se vor înalța Oficiului protopopesc din Radna, județul Arad.

Consiliul parohial din Cladova.

Teodor Șchiopu
președinte.

M. Bala
notar.

În înțelegere cu Procopiu Givulescu protopop.

3-3

Conform rezoluținei Vener. Consiliu eparhial No. 246/936. Consiliul parohial ort. român din Nădab, protopopiatul Chișneu-Criș, publică concurs cu termen de 30 zile dela prima apariție în Organul oficial „Biserica și Școala”, pentru întregirea parohiei I. (întâia), devenită vacantă.

Beneficiile împreunate cu acest post sunt:

1. Una sesie parohială în estensiune ap 32 jugh. cad. pământ arător și dreptul de pășunat ce aparține acestei sesii.
2. Casa parohială, cu îndatorirea pentru preotul ales, de a face renovări mai mici pe cheltuiala sa, revenind cele mai mari parohiei.
3. Stolele legale, staverite în „Norma Stolară” încuviințată de Ven. Consiliu eparhial.

4. Birul legal.

5. Intregirea salariului dela stat.

Îndatoririle preotului sunt:

A servi în Dumineci și sărbători în sf. Biserică, cu predică, când îi vine rândul.

A prevedea trebuințele sufletești ale credincioșilor din parohie: a catehiza fără onorar special dela parohie în școala primară de Stat; a contribui la înființarea tuturor societăților religioase impuse de legea și statutul bisericesc; a achita la timp toate impozitele către Stat și comună, după beneficiul preoțesc.

Parohia este de clasa I-a (întâia), deci dela concurenți se cere calificația pentru parohii de clasa întâia.

Concurenții, cu stricta observare a dispozițiilor din § ul 33 a Regulamentului pentru parohii și după ce vor dovedi protopopulul îndreptățirea de a putea concura, se vor putea prezenta în sf. Biserică din Nădab pentru a dovedi dexteritate în liturghisire, cuvântare, cântare, deprinderi rituale și a face cunoștință cu credincioșii alegători.

Concurenții vor înainta cererile de concurs ajustate cu toate documentele regulamentare, adresate Consiliului parohial ort. român din Nădab, - oficiului protopopesc ort. român din Chișneu-Criș, jrd. Arad.

Dat din ședința Consiliului parohial ort. rom. din Nădab dela 15 Ianuarie 1936.

Ștefan Răsu,
președinte

V. Cerezan m. p.
notar.

În înțelegere cu:
P. Marșteu.
protopop.

3-3